

**GEDRUKT VAN 1982 TOT 2014 - DIGITAAL VANAF 2015
VERSCHIJNT IN JANUARI, APRIL, AUGUSTUS EN OKTOBER
JAARGANG 43 - NUMMER 3 VAN 2024**

INHOUD

Woord vooraf	p. 2
Bestuur en vrijwilligers	p. 2
Vrijwilligers gezocht voor digitalisatie	p. 3
Waar vindt u ons? Website - Uit in Vlaanderen - Facebook - Instagram	p. 3
Cultuurmarkt Gent	p. 4
Cursus familiekunde	p. 5
Drie lezingen	p. 7
Algemeen Nederlands Verbond	p.12
Documentatiecentrum Familiekunde Gent	p.18
Erfgoedpartners	p.21

www.familiekunde-gent.be

ISSN 0771-7601

Verantwoordelijke uitgever: Félix Waldack

WOORD VOORAF

Hopelijk had u een deugdlopende vakantie en werden de batterijen terug opgeladen, want we kunnen u in het najaar van 2024 een waaier aan interessante en gevarieerde activiteiten aanbieden!

Familiekunde Gent is present op de jaarlijkse Gentse Cultuurmarkt in september. Vanaf oktober is er terug een cursus familiekunde die loopt tot januari 2025. Als kers op de taart zijn er drie unieke lezingen, gespreid over de maanden oktober, november en december.

Uiteraard is er steeds plaats voor advies aan alle geïnteresseerden over het zoeken naar hun voorouders ... op iedere woensdagnamiddag.

Namens het voltallige Bestuur wens ik U alvast veel leesgenot en hoop U te mogen begroeten op één van onze activiteiten.

Félix Waldack,
voorzitter

BESTUUR EN MEDEWERKERS

De "Koninklijke vereniging Familiekunde Vlaanderen regio Gent" is een vzw en heeft also een door de wetgeving opgelegde structuur met een 'Bestuursorgaan' en een 'Algemene vergadering'.

In de praktijk is er evenwel geen sprake van enige hiërarchie en zijn wij allen samen "compagnons de route" voor de promotie van het stamboomonderzoek!

Bestuurders in het Bestuursorgaan

Félix WALDACK, voorzitter - voorzitter@familiekunde-gent.be

Viviane KELDERMAN, ondervoorzitter - viviane.kelderman@skynet.be

Marc DE SCHINCKEL, secretaris - info@familiekunde-gent.be

Claire VAN DE VELDE, penningmeester - penningmeester@familiekunde-gent.be

Effectieve leden in de Algemene vergadering

Johan BRUINJE, ICT-advies
Jean-Paul DE CLOET, heruitgeverij
Pascal DOBBELAERE, website
Marleen GELDOP, inventarisatie
Jacqueline HEBBRECHT, inventarisatie
jonkheer Bruno JOOS de ter BEERST, heraldiek
dr. med. Jean van LAETHEM, geschiedenis
Monique REYNIERS, inventarisatie
Marc REYNVOET, inventarisatie
Yvette VAN MEIRHAEGHE, inventarisatie

VRIJWILLIGERS GEZOCHT VOOR DIGITALISATIE

De voorbije maanden ontvingen we veel schenkingen van bidprentjes, rouwbrieven, trouwboekjes, huwelijksaankondigingen, geboorte- en communieprentjes, foto's en andere familiedocumenten. Deze dienen eerst geklasseerd, vervolgens gescand en uiteindelijk 'benoemd' te worden. Daarna kan iedere familievorsers alles raadplegen via de zoekrobot karakol.be.

Wenst u mee te werken met het invoeren van de gegevens? Zo ja, dan kunt u een keuze maken en thuis aan de slag gaan. Twijfel niet en neem contact met de penningmeester via clairevandevelde@skynet.be.

WAAR VINDT U ONS ?

Naast de website www.familiekunde-gent.be, vindt u onze activiteiten ook op:

UIT IN VLAANDEREN

FACEBOOK

INSTAGRAM

CULTUURMARKT GENT

Zaterdag 21 september 2024 (doorlopend van 10 tot 18 uur)

Kouter te Gent

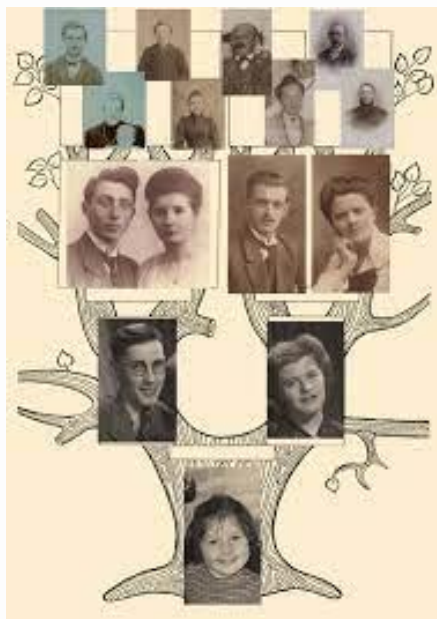
De Cultuurmarkt is dé plek voor de cultuurliefhebber. Je kan er rondwandelen tussen de kraampjes van meer dan 120 verschillende (socio-)culturele organisaties. Zo leer je het nieuwe cultuuraanbod van grote en minder grote verenigingen kennen. En wie weet misschien stuit je wel af en toe op een mini-concert of een theater-act of krijg je een leuke gadget? Je kan er tussendoor ook even verpozen in de late lentezon op ons terras, midden in de bedrijvigheid. Be there!

Familiekunde Gent verwelkomt u graag aan haar stand ...

CURSUS FAMILIEKUNDE

"Genealogie voor starters: op zoek naar jouw voorouders"

Om tegemoet te komen aan de vele vragen, organiseren we dit jaar opnieuw een cursus "Genealogie voor starters: op zoek naar jouw voorouders".

Deze cursus start vanaf oktober 2024 en loopt over 4 zaterdagnamiddagen, telkens één zaterdagnamiddag per maand.

Tijdens deze cursus wordt stap voor stap uitgelegd hoe we van het heden teruggaan naar het verleden. Hierbij wordt vooral het accent gelegd op praktische toepassingen:

- welke bronnen staan ons ter beschikking,
- hoe combineren we deze informatie,
- hoe ordenen we onze gegevens,
- hoe kunnen we efficiënt het internet gebruiken en hoe kunnen we onze data bewaren.

Door de cursus te spreiden over 4 maanden en telkens 1 zaterdagnamiddag geven we de cursist de kans de opgedane kennis zelf in de praktijk om te zetten waarbij dan mogelijke vragen in de volgende les aan bod komen.

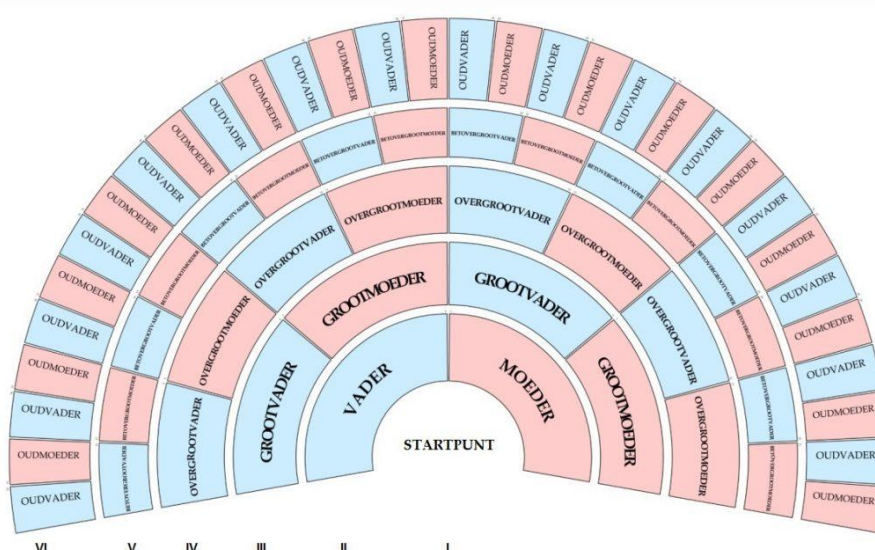
Concreet zullen we het vooral hebben over o.m.: persoonlijke bronnen, bidprentjes, rouwbrieven, burgerlijke stand, republikeinse kalender, parochieregisters, Latijnse terminologie, oud schrift, staten van goed, stamreeks, kwartierstaat en stamboom. Vermits deze cursus zich richt tot 'starters', wordt in hoofdzaak ingegaan op essentiële informatie, zodanig dat u na de lessenreeks vlot op weg bent bij het opmaken van uw kwartierstaat en stamboom. Uiteraard komen ook onderwerpen zoals heraldiek, genetica etc. aan bod.

We doorlopen 4 periodes: de recente geschiedenis tot 1910, het Modern Archief van 1910 tot 1796, het Ancien Régime of Oud Archief van 1796 tot 1563, en de periode voor 1563.

Waar: Centrum Albert Maertens - Liberas, ingang Voetweg te Gent
Wanneer: Zaterdag 5 oktober 2024
 Zaterdag 16 november 2024
 Zaterdag 7 december 2024
 Zaterdag 11 januari 2025
Tijd: 14.00 – 16.30 uur
Lesgevers: Marc De Schinckel en Félix Waldack
Cursusgeld: 45 euro over te schrijven vòòr 1 oktober 2024 op rekening
 BE72 7360 0490 3416 van Familiekunde Gent, met
 vermelding “cursus 2024, naam, e-mail”
 (cursusgeld is inclusief lid 2025 Familiekunde Vlaanderen en
 tijdschrift Vlaamse Stam (500 blz.))
Syllabus: Een syllabus wordt afgeleverd bij begin van de cursus
Aantal deelnemers: Maximum 24

Wij hopen u te mogen verwelkomen op deze cursus die je methode en kritische aanpak aanleert.

LEZINGEN

Maandag 28 oktober 2024

"De Gentse Elsa Guysens (Katrienspekken) in Washington DC"

door Marc De Schinckel, secretaris Familiekunde Gent

Wat brengt de Gentse Elsa Guysens naar Washington DC ?
Waren het haar bekende Katrienspekken? Maakte zij een reis naar Amerika? Ging ze op bezoek bij familie? Alles is mogelijk.

Tijdens zijn lezing geeft de spreker een genealogisch en familiekundig overzicht van Elsa en haar familie: wie waren haar familieleden, waar woonden ze, welk beroep beoefenden ze.

Vervolgens wordt een moment uit haar leven geplaatst ten aanzien van een internationaal kader. Tijdens zijn onderzoek doet de spreker een verrassende en totaal onbekende ontdekking, die hij in zijn voordracht uitgebreid illustreert en van commentaar voorziet.

Het wordt een boeiend verhaal waar de aanwezigen kennis kunnen maken met een stukje wereldgeschiedenis en hun kennis over "Elsa van de Katrienspekken" kunnen vervolledigen.

Nieuwsgierig?

Waar: Centrum Albert Maertens - Liberas, Kramersplein 23 te Gent
Tijd: 19.30 – 21.30 uur
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Gent
Registratie: penningmeester@familiekunde-gent.be
Parking: Sint Pietersplein
Inkom: GRATIS

Marc De Schinckel is reeds vanaf zijn studententijd geboeid in genealogie. Hij is 50 jaar lid van Familiekunde Vlaanderen, publiceerde zijn kwartierstaat in het 4de Kwartierstatenboek van Vlaanderen, schreef voor Vlaamse Stam een boeiend artikel over 'De Velofanfare l'Aigle de Gand en Edmond De Schinckel', en verleende zijn medewerking met korte bijdragen in diverse publicaties. Sinds enkele jaren is hij secretaris van Familiekunde Vlaanderen regio Gent. Hij werkte voor enkele internationale bedrijven in de Clinical Diagnostics. gaf gastlezingen, voordrachten en opleidingen.

Maandag 25 november 2024

"Hippoliet Meert (1865-1924), Vlaams academicus en stichter van het Algemeen Nederlands Verbond"

door Félix Waldack, voorzitter Familiekunde Gent

Waar: Centrum Albert Maertens - Liberas, Kramersplein 23 te Gent
Tijd: 19.30 – 22 uur
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Gent
Registratie: penningmeester@familiekunde-gent.be
Parking: Sint Pietersplein
Inkom: GRATIS
Receptie: na de lezing wordt een drankje aangeboden ...

Op 20 november 1924 overleed te Middelburg (Zeeland), dus exact honderd jaar geleden, de geboren Aalstenaar Hippoliet Meert, flamingant en "Groot-Nederlander". Hij ligt begraven op de Westerbegraafplaats te Gent.

Voor de 'Koninklijke vereniging Familiekunde Gent' en het 'Algemeen Nederlands Verbond - Oost- en Zeeuws-Vlaanderen' was dit het ideale moment om de krachten te bundelen voor een gezamenlijke plechtigheid én lezing te Gent over deze kleurrijke maar vergeten persoonlijkheid.

Tijdens deze lezing komen vervolgens aan bod: de familiestamboom van Meert uit Aalst, de loopbaan van Hippoliet Meert en zijn strijd voor de Nederlandse taal en cultuur.

Hippoliet Meert werd geboren te Aalst op 1 april 1865 en overleed te Middelburg op 20 november 1924). Hij was een Vlaams academicus, activist tijdens de Eerste Wereldoorlog, lid van de Raad van Vlaanderen en stichter van het Algemeen Nederlands Verbond.

Hippoliet Meert was vroeg wees en groeide op bij een oom en een tante die een ijzerwinkel bestuurden. Na lagere en middelbare studies in Aalst en Gent, vatte hij ingenieursstudies aan bij de Gentse universiteit. Ziekte brak deze studie af en hij ging verder talen, geschiedenis en aardrijkskunde studeren. Hij was leraar aan de athenea van Ieper, Luik, Brussel, Leuven en Gent. Hij werd driemaal door de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde bekroond, voor zijn werken over taal en taalzuivering.

Hij was de oprichter in 1895 van het Algemeen Nederlands Verbond en werd ook bekend als de auteur van het in 1912 gepubliceerde *Réponse à la lettre au Roi sur la séparation de la Wallonie et de la Flandre*, waarin hij een repliek biedt op de stellingen van Jules Destrée in zijn beroemde/beruchte brief.

Samen met zijn neef Leo Meert en Lieven Gevaert stichtte hij het Vlaamsch Handelsverbond, voorloper van het Vlaams Economisch Verbond (VEV).

Ook van belang was zijn ijver voor een zuivere Nederlandse taal, tegen taalparticularismen, gallicismen en germanismen. Hij publiceerde hierover enkele werken.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog trad hij toe tot het activisme. In 1915 stichtte hij samen met Gustaaf Doussy en Reimond Speleers de Gentse afdeling van Volksopbeuring.

Hij steunde de bond die de vernederlandsing van de Gentse universiteit wilde bevorderen en verleende medewerking aan de Duitse commissie die de vernederlandsing voorbereidde. In 1916 werd Meert benoemd tot directeur voor het middelbaar onderwijs van het Vlaamse 'ministerie' van kunsten en wetenschappen. In 1917 werd hij hoogleraar aan de vervlaamste universiteit van Gent en had zitting in de Raad van Vlaanderen, waar hij in juli 1918 ontslag nam.

In november 1918 vluchtte hij naar Duitsland, waar hij in Hannover een handel in kantoorbenodigdheden en postzegels opende, terwijl hij in België tot twintig jaar gevangenisstraf werd veroordeeld. In 1924 verhuisde hij naar Den Haag en overleed in de kliniek van dokter Adriaan Martens te Middelburg.

Maandag 16 december 2024

“CSY: via de vaderlijke familiestamboom naar de onbekende dader”

door Dr. Sofie Claerhout (KULeuven-KULAK)

Misdadseries als Mannix, Columbo, Kojak, Inspector Morse, Baantjer, Witse, CSI, doen je geloven dat misdaden snel opgelost geraken of dat DNA in een knip naar een dader leidt.

De werkelijkheid is veel complexer. Wanneer een dader sporen achterlaat, kunnen speurders de biomedische gegevens door een databank van veroordeelden en verdachten halen. Indien er geen identieke match en geen andere bewijzen zijn, dan wordt het een 'cold case'.

Maar dat is buiten forensisch geneticus Dr. Sofie Claerhout gerekend. Zij ontwikkelde een efficiënte manier om via het mannelijke Y-chromosoom de familieleden van een dader te traceren; in combinatie met genealogie, afstamming en verwantschapsonderzoek komt zo een nieuwe groep verdachten in beeld.

Nieuwsgierig?

Waar: Centrum Albert Maertens - Liberas, Kramersplein 23 te Gent
Tijd: 19.30 – 21.30 uur
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Gent
Registratie: penningmeester@familiekunde-gent.be
Parking: Sint Pietersplein
Inkom:
Vooraf: 7,00 Euro per persoon, over te schrijven vòòr 13 december 2024 op rekening BE72 7360 0490 3416 van Familiekunde Gent (met vermelding van: CSY, uw naam, e-mail adres)
Kassa: 10,00 Euro

Sofie presenting on world conference ISFG19 - best oral presentation

PhD cup2021_2@Yuri Andries

Met voormalig minister van Justitie Vincent Van Quickenborne

Sofie in KULeuven Laboratorium Forensische Genetica

Dr. Sofie Claerhout (°1993) promoveerde als eerste in België tot doctor in de Forensische Genetica. Ze is gefascineerd door **genetica**, gek op **genealogie** en gedreven door een sterk **rechtvaardigheidsgevoel**. Aan de KU Leuven onderzoekt ze het enige stukje DNA dat ze zelf niet heeft: het mannelijk Y-DNA. Waarom? Om een laatste redmiddel te bieden bij forensische cold cases. Door haar wetenschappelijke inzichten kan eindelijk een doorbraak komen bij heel wat tot op vandaag slepende mysteries. Het mannelijk Y-DNA zet Sofie in als een krachtig hulpmiddel om jarenlang vastgelopen moordzaken toch nog op te lossen via grootschalig DNA-verwantschapsonderzoek. Haar CSY-onderzoek werd bekroond met de hoofdprijs op het forensisch wereldcongres, ze won de Vlaamse PhD cup samen met de publieksprijs en werd benoemd tot Krak van Kortrijk.

Op dit moment staat ze nauw in contact met de minister van justitie om DNA-verwantschapsonderzoek te implementeren in onze Belgische wetgeving. Het principe, doel en kracht van CSY goot ze eind 2022 op uitnodiging van uitgeverij Lannoo in een publiëksboek 'Dader onbekend', waarvoor ze de jaarprijs van wetenschapscommunicatie van de Koninklijke Academie in ontvangst mocht nemen. Alle CSY info is te vinden op de website: www.CSY-Leuven.be.

Een boeiende kennismaking met deze jonge gedreven top-onderzoeker, leert ons meer over het identificeren van onbekende daders, niet alleen genetisch maar ook genealogisch.

ALGEMEEN NEDERLANDS VERBOND

Algemeen-Nederlands Verbond

Het Algemeen Nederlands Verbond (ANV) werd in 1895 in Brussel opgericht door de vrijzinnige Vlaamsgezinde atheneumleraar Hippoliet Meert, met de bedoeling op diverse terreinen op te komen voor de belangen van de Nederlandse taal. Het ANV was geïnspireerd door en gemodelleerd naar de Alliance française en het Aldeutscher Verband, die hetzelfde nastreefden, respectievelijk voor het Frans en het Duits (waar ook in de wereld). Al vrij snel evolueerde het ANV tot een verbond dat, behalve voor de taalbelangen, ook ijverde voor een bredere culturele integratie van Nederland en Vlaanderen. Van kort na de opstart waren er contacten met taalgenoten in Zuid-Afrika en later ook in de (inmiddels voormalige) Nederlandse kolonies.

Ontstaan

Het ANV werd gesticht op 27 april 1895 na een voordracht van Meert voor de Brusselse literaire kring De Distel. Op 9 juni daaropvolgend werden op een vergadering in de Belgische hoofdstad de statuten goedgekeurd. In 1896 werd begonnen met de uitgave van het verbondsperiodiek Neerlandia. Met de oprichting van het ANV wilde Meert de Vlaamse beweging ondersteunen in haar streven naar de erkenning van de Nederlandse taal. In 1897 zette het Verbond een campagne op ten voordele van de Gelijkheidswet, die in 1898 door het Belgische parlement zou worden aangenomen en waarmee het Nederlands naast het Frans erkend werd als staatstaal.

Tijdens het 24ste Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres in 1897 in Dordrecht lanceerde de Nederlandse taal- en letterkundige Hermannus Jacob Kiewiet de Jonge een oproep om een algemeen Nederlands taalverbond te stichten. Anders dan vaak is aangenomen, was hij op dat moment wel degelijk op de hoogte van het bestaan van het drie jaar voordien opgerichte ANV. Kiewiet de Jonge werd in hoofdzaak gedreven door strikt Nederlands-nationalistische motieven. Het was hem veel minder om culturele samenwerking met Vlaanderen te doen. In onderling overleg tussen Vlamingen en Nederlanders werd in 1898 besloten dat het ANV een Vlaams-Nederlandse vereniging was. De hoofdzetel werd overgebracht van Gent naar Kiewiet de Jonges woonplaats Dordrecht. Dat werd vastgelegd in de nieuwe statuten, die datzelfde jaar werden aangenomen en waarin verder onder andere werd bepaald dat het ANV voortaan drie groepen of – in de terminologie van de organisatie: takken – zou omvatten: Nederland, België (inclusief Frans-Vlaanderen) en Zuid-Afrika.

Periode tot 1914

Van bij het begin tekende zich binnen het ANV een tweedeling af. In Nederland heerste veel onwetendheid over de Vlaamse beweging, terwijl veel (katholieke) Vlamingen beducht waren voor culturele dominantie door (het protestantse) Nederland.

De sinds het midden van de 19de eeuw georganiseerde Vlaams-Nederlandse taal- en letterkundige congressen bleven plaatsvinden en werden nu ook ondersteund en gepropageerd door het ANV. De statutair bepaalde levensbeschouwelijke en politieke neutraliteit maakte dat actieve steun aan de Vlaamse beweging door de Nederlandse afdeling van het ANV werd gemeden, aangezien die zou kunnen worden beschouwd als inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van buurland België. De meesten van hen – nagenoeg uitsluitend afkomstig uit de hogere- of middengroepen – koesterden bovendien veeleer Nederlands-patriottische dan Heel-Nederlandse gevoelens en sympathieën, waardoor Vlaanderen, de Vlamingen en de Vlaamse beweging slechts een secundair aandachtspunt vormden. De maatschappelijke situatie in het stamverwant geachte Zuid-Afrika, waar Groot-Brittannië aan het begin van de 20ste eeuw de macht overnam van de Afrikaanstalige Boeren, kon in Nederland op minstens zoveel, zo niet meer, belangstelling rekenen. Uiteraard was het bestaan op zich van het ANV van belang voor de uitstraling van het Nederlands en versterkte het hoe dan ook de (kredietwaardigheid van de) Vlaamse beweging. Het ANV telde aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog in Nederland omstreeks 8.000 leden.

In Vlaanderen schakelde het ANV zich tijdens het eerste decennium van de 20ste eeuw in in de flamingantische campagne voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit. Zo werd de tweede Vlaamsche Hoogeschoolcommissie in 1907 opgericht tijdens een algemene vergadering van de tak België van het ANV. Oprichter Meert, die een actieve rol bleef spelen in het ANV, beantwoordde de *Lettre sur la Séparation de la Wallonie et de la Flandre* van het wallingantische socialistische Kamerlid Jules Destrée uit 1912 met een *Réponse à...* en mengde zich op die manier in de discussie over de Belgische staatsstructuur. Behalve Meert waren nog verschillende andere vooraanstaande Vlaamse verbondsleden, zoals Max

Rooses, Julius Mac Leod, Lodewijk de Raet, Pol de Mont en Paul Fredericq, nauw betrokken bij de Vlaamse beweging.

De Eerste Wereldoorlog en Interbellum

Het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog had als gevolg dat de Vlaamse en de Nederlandse afdeling van het ANV het contact verbraken, waardoor het bestuur van het Verbond nu nog sterker dan voorheen gedomineerd werd door Nederlanders. Het ANV, gevestigd in het tijdens de oorlog neutrale Nederland, was nog minder dan voordien bereid om stelling te nemen inzake de Vlaamse beweging, die juist in de jaren 1914-1918 onder hoogspanning kwam te staan als gevolg van de Flamenpolitiek en de tweespalt tussen activisten en 'passivisten'. De terughoudendheid van het bestuur, mede ingegeven door de vrees dat de overheid van subsidiëring zou afzien, bracht een aantal met het activisme sympathiserende Nederlandse verbondsleden ertoe om in 1917 de Groot-Nederlands geïnspireerde Dietsche Bond op te richten. Vanuit dezelfde oriëntatie zou in 1922 het Dietsch Studentenverbond worden gesticht. Beide organisaties steunden tijdens het interbellum (de radicale variant van) het Vlaams-nationalisme. Tegen het einde van de oorlog waren de activiteiten van het ANV geheel stilgevallen.

Van 1920 tot juli 1940 werd het ANV geleid door de voormalige secretaris van de vereniging Pieter Johannes de Kanter (1868-1953). In 1922 stuurde hij namens het hoofdbestuur een motie aan de Nederlandse regering om de afwijzing van de kandidatuur van de in Nederland verblijvende ex-activist Pieter Tack voor een leraarsbetrekking ongedaan te maken, wat een uitzondering inhield op de zo fel bepleite neutraliteit van het ANV. In het algemeen hield De Kanter en met hem het hoofdbestuur voormalige leden van de Frontbeweging en oud-activisten zoveel mogelijk buiten de deur van het ANV. Later riep hij herhaaldelijk op om tot een cultureel akkoord tussen België en Nederland te komen in verband met de uitwisseling van leerkrachten. In het augustusnummer van 1925 van Neerlandia publiceerde hij een uitvoerige beschouwing over het Belgisch-Nederlands verdrag van 1925. De Kanter, een overtuigde adept van de drie-eenheid 'God, Nederland en Oranje', waakte er nauwlettend over dat de samenwerking en solidariteit met Vlaanderen – zoals de activiteiten – strikt beperkt bleven tot het domein van de cultuur, wat hem meermaals in conflict bracht met ANV-leden die een politiek Groot-Nederland voorstonden en tegen zijn beleid ageerden.

Via de vergaderingen van het hoofdbestuur, de uitwisseling van sprekers en het blad Neerlandia onderhielden de Nederlandse contact met de Vlaamse takken van het ANV, dat in zijn geheel evenwel vooral een Nederlandse aangelegenheid bleef. Typerend is het feit dat het 25-jarig bestaan van het ANV in 1923 werd georganiseerd, waarmee voorbij werd gegaan aan de stichting door Meert in 1895, dat overigens pas in 1970 als oprichtingsjaar zou worden erkend. De pogingen die aan het eind van de jaren 1920 werden ondernomen om het ANV in Vlaanderen te activeren, bereikten niet het beoogde resultaat. Mede door de toenemende verzuiling in Nederland bleef het Verbond in het interbellum een eerder marginale en elitaire vereniging.

Na de Tweede Wereldoorlog

Gedurende de Tweede Wereldoorlog kon het Verbond weinig concreets uitrichten. In juli 1940 nam de Leidse hoogleraar en lid van het hoofdbestuur Jan de Vries (1890-1964) het voorzitterschap van het ANV over. In december 1941 legde deze aanhanger van de Groot-Germaanse Nieuwe Orde en pleitbezorger van een politiek Groot-Nederland, die na de Tweede Wereldoorlog wegens collaboratie werd veroordeeld, zijn functie neer. Vanwege papierschaarste kon 'Neerlandia' een aantal jaren niet verschijnen.

Hoewel de werking onmiddellijk na de Tweede Wereldoorlog op basis van de vooroorlogse traditie was hervat, duurde het tot het midden van de jaren 1950 voor het ANV met zijn sterke nationaal-Nederlandse stempel in de ingrijpend gewijzigde (internationale) constellatie een nieuwe adem vond. Zo was de vroegere kolonie Indonesië in 1949 onafhankelijk geworden, was er via de Benelux een interstaatse samenwerking tussen België, Nederland en Luxemburg opgestart en vormde de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS; 1952) de aanzet tot de Europese Economische Gemeenschap (EEG; 1958). Ondertussen hernam de werking in Vlaanderen vanaf het eind van de jaren 1940, werden er nieuwe plaatselijke afdelingen opgericht en groeide zowel het ledenaantal als de uitstraling.

De culturele toenadering tussen Nederland en Vlaanderen werd in de jaren 1950 en vooral in de jaren 1960 sterk geïntensiveerd en nu ook ter harte genomen door tal van (semi-)officiële instellingen en instanties. Het ANV schreef zich in in deze trend en pleitte voor verdere culturele integratie van het Nederlandse taalgebied binnen het bredere verband van de Europese integratie en voor culturele autonomie van Vlaanderen binnen België. De promotie van de Nederlandse taal en cultuur werden naar voor geschoven als absolute prioriteit. De activiteiten en de streefdoelen van het ANV richtten zich onder meer op het internationaal cultuurbeleid, de onderwijsvernieuwing in Nederland en Vlaanderen en de voorontwerpen van het taalunieverdrag (Nederlandse Taalunie) tussen Nederland en België. Verder maakte de nalatenschap van de Joodse Nederlander Herman Visser het mogelijk om vanaf de jaren 1950 tot vandaag jaarlijks de Visser-Neerlandiaprijs uit te reiken die in belangrijke bijdraagt tot de bekendheid van het ANV.

Met actieve inmenging in politieke kwesties heeft het ANV zich ook na de Tweede Wereldoorlog niet ingelaten. Vanwege het Apartheidsregime, waarmee het ANV niet geassocieerd wenste te worden, bekoelden de relaties met Zuid-Afrika, die pas weer werden hersteld na de afschaffing van de rassenscheiding.

'Het ANV', aldus de openingszin van de huidige website, 'brengt Nederlanders en Vlamingen samen om elkaar beter te leren kennen, de belangstelling voor elkaar te vergroten en de samenwerking te verbeteren'.

YVO J.D. PEETERS

HET WOORD BIJ DE DAAD

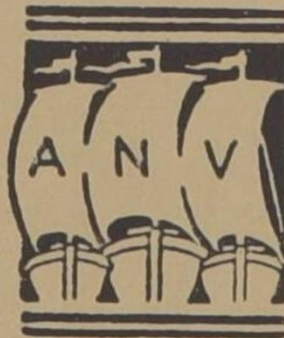
Hippoliet MEERT

(1865-1924)

een strijdvaardig auteur

gevolgd door

een beknopte bloemlezing uit zijn werk

Uitgegeven ter gelegenheid van het Eeuwfeest van het Algemeen
Nederlands verbond en de onthulling van een gedenkplaat aan
het geboortehuis van H. Meert te Aalst op 10 juni 1995

Aalst

1995

Meert Alfons

Overleden op 24/11/1924

Wellekens Marie

Overleden op 28/01/1951

Startdatum concessie op 15/12/1974

Einddatum concessie op 15/12/2024

Begraven te Gent - Westerbegraafplaats

Locatie: **Plein AB, rij 11, nr. 25**

HULDE AAN HET GRAFMONUMENT VAN HIPPOLIET MEERT

Op **zaterdag 23 november 2024 (14u)** organiseert het 'Algemeen Nederlands Verbond - Oost- en Zeeuws-Vlaanderen', in samenwerking met 'Familiekunde Gent' een plechtigheid aan de grafsteen van Hippoliet Meert op de **Westerbegraafplaats te Gent**. Samenkomst aan de hoofdingang, Palinghuizen 143 te Gent. Iedereen welkom!

CENTRUM FAMILIEKUNDE GENT

Het **documentatiecentrum** is toegankelijk (leeszaal boven, INGANG LIBERAS, Kramersplein 23 te Gent) op iedere woensdagnamiddag van 13u tot 17u.

Doelstelling

- het ter beschikking stellen van genealogische informatie, voornamelijk uit Oost-Vlaanderen, maar ook uit West-Vlaanderen en de Nederlandse provincie Zeeland
- fungeren als brug tussen familievorsers en de diverse archieven
- iedere geïnteresseerde helpen met de opmaak van de stamboom ... en het schrijven van zijn of haar familiegeschiedenis!

Aanbod

Gelieve, voorafgaand aan uw bezoek, te zoeken op de website bib.familiekunde-vlaanderen.be. Kies een auteur, titel of trefwoord, gecombineerd met 'fv Gent', en schrijf de referentie op (voorbeelden G-407 en F-1022). Met deze referenties kunnen wij u snel en correct helpen!

- parochieregisters of doop-, trouw- en begrafenisboeken (bewerkingen)
- burgerlijke stand (bewerkingen)
- inventarissen van diverse archieven
- staten van goed (wezenregisters)
- landboeken
- poortersboeken
- gezinsrepertoria
- volkstellingen
- penningkohieren
- notariaat
- familiegeschiedenissen
- kiezerslijsten
- werken over adel en heraldiek
- familiedossiers
- geschiedkundige, heemkundige en genealogische tijdschriften
- geschiedkundige, geografische en culturele boeken over de Nederlanden (België, Luxemburg en Nederland) met inbegrip van de voormalige voogdijgebieden (Burundi, Congo, Indonesië, Rwanda en Suriname)

De bibliotheek is onderverdeeld in 12 fondsen:

F = boeken zonder Oost-Vlaanderen

FDC = Fonds De Clercq (families)

FDW = Fonds D'hooge Waldack (handel en nijverheid)

FON = Fonds Oranje Nassau (Nederland)

G = boeken Oost-Vlaanderen

GB = begrafenisplechtigheden

GE = emigratie

GG = Oost-Vlaamse gemeenten

GT = trouwboekjes

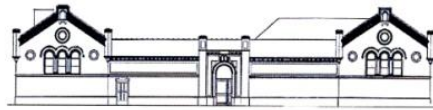
H = grote formaten

L = tijdschriften zonder Oost-Vlaanderen

M = tijdschriften Oost-Vlaanderen

F

1516 - 1520

duidelijk etiket op een archiefdoos

GESCANDE DOCUMENTEN

karakol.be

De KARAKOL ©
zoekrobot voor rouwberichten en docu-bronnen

Prijs rouwbrieven en bidprentjes:

leden: € 0,25/scan met een minimumbedrag van € 1,00
niet-leden: € 0,50/scan met een minimumbedrag van € 2,00

Prijs bronnen bibliotheek:

opzoeken: € 2,00/bestelling + € 1,00/scan
(maximum 5 scans per bestelling)

Hoeveel documenten zitten er momenteel in de Karakol?

Update op 18 juli 2024

2.212.805 rouwbrieven + bidprentjes
3.144.362 namen uit bronnen bibliotheek - Familiekunde Oostende
10.653 namen uit bronnen bibliotheek - Familiekunde Gent

Totaal: **5.367.820 !!!**

ERFGOEDPARTNERS ...

HISTORIES

Genealogie • Heemkunde • Lokaal erfgoed • Cultuur van alledag

LIDMAATSCHAP FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Gewoon lid	€ 45,00
2 ^e persoon in gezin	€ 10,00
Steunend lid	€ 60,00
Beschermend lid	€ 90,00

Familiekunde Vlaanderen vzw,
Van Heybeeckstraat 3, 2170 Merksem.

IBAN: BE58 4141 1712 2179

Mededeling: Lid 2024 + lidnummer of Lid 2024 + nieuw lid.